శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే అష్టచత్వారింశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే అష్టచత్వారింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
అథ విజ్ఞాయ భగవాన్ సర్వాత్మా సర్వదర్శనః।
సైరంధ్ర్యాః కామతప్తాయాః ప్రియమిచ్ఛన్ గృహం యయౌ ॥ **1** ॥

మహార్హోపస్కరైరాఢ్యం కామోపాయోపబృంహితం।
ముక్తాదామపతాకాభిర్వితానశయనాసనైః।
ధూపైః సురభిభిర్దీపైః స్రగ్గంధైరపి మండితం ॥ **2** ॥

గృహం తమాయాంతమవేక్ష్య సాఽఽసనాత్
సద్యః సముత్థాయ హి జాతసంభ్రమా।
యథోపసంగమ్య సఖీభిరచ్యుతం
సభాజయామాస సదాసనాదిభిః ॥ **3** ॥

తథోద్ధవః సాధు తయాభిపూజితో
న్యషీదదుర్వ్యామభిమృశ్య చాసనం।
కృష్ణోఽపి తూర్ణం శయనం మహాధనం
వివేశ లోకాచరితాన్యనువ్రతః ॥ **4** ॥

సా మజ్జనాలేపదుకూలభూషణ -
స్రగ్గంధతాంబూలసుధాసవాదిభిః।

ప్రసాధితాత్మోపససార మాధవం
సవ్రీడలీలోత్స్మితవిభ్రమేక్షితైః ॥ **5** ॥

ఆహూయ కాంతాం నవసంగమహ్రియా
విశంకితాం కంకణభూషితే కరే ।
ప్రగృహ్య శయ్యామధివేశ్య రామయా
రేమేఽనులేపార్పణపుణ్యలేశయా ॥ **6** ॥

సానంగతప్తకుచయోరురసస్తథాక్ష్ణో -
ర్జిఘ్రంత్యనంతచరణేన రుజో మృజంతీ ।
దోర్భ్యాం స్తనాంతరగతం పరిరభ్య కాంత -
మానందమూర్తిమజహాదతిదీర్ఘతాపం ॥ **7** ॥

సైవం కైవల్యనాథం తం ప్రాప్య దుష్ప్రాపమీశ్వరం ।
అంగరాగార్పణేనాహో దుర్భగేదమయాచత ॥ **8** ॥

ఆహోష్యతామిహ ప్రేష్ఠ దినాని కతిచిన్మయా ।
రమస్వ నోత్సహే త్యక్తుం సంగం తేఽంబురుహేక్షణ ॥ **9** ॥

తస్యై కామవరం దత్త్వా మానయిత్వా చ మానదః ।
సహోద్ధవేన సర్వేశః స్వధామాగమదర్చితం ॥ **10** ॥

దురారాధ్యం సమారాధ్య విష్ణుం సర్వేశ్వరేశ్వరం ।
యో వృణీతే మనోగ్రాహ్యమసత్త్వాత్ కుమనీష్యసౌ ॥ **11** ॥

అక్రూరభవనం కృష్ణః సహరామోద్ధవః ప్రభుః ।
కించిచ్చికీర్షయన్ ప్రాగాదక్రూరప్రియకామ్యయా ॥ **12** ॥

స తాన్ నరవరశ్రేష్ఠానారాద్ వీక్ష్య స్వబాంధవాన్ ।
ప్రత్యుత్థాయ ప్రముదితః పరిష్వజ్యాభ్యనందత ॥ **13** ॥

ననామ కృష్ణం రామం చ స తైరప్యభివాదితః।
పూజయామాస విధివత్ కృతాసనపరిగ్రహాన్ ॥ **14** ॥

పాదావనేజనీరాపో ధారయంఛిరసా నృప।
అర్హణేనాంబరైర్దివ్యైర్గంధస్రగ్భూషణోత్తమైః ॥ **15** ॥

అర్చిత్వా శిరసాఽఽనమ్య పాదావంకగతౌ మృజన్।
ప్రశ్రయావనతోఽక్రూరః కృష్ణరామావభాషత ॥ **16** ॥

దిష్ట్యా పాపో హతః కంసః సానుగో వామిదం కులం।
భవద్భ్యాముద్ధృతం కృచ్ఛ్రాద్ దురంతాచ్చ సమేధితం ॥ **17** ॥

యువాం ప్రధానపురుషౌ జగద్ధేతూ జగన్మయౌ।
భవద్భ్యాం న వినా కించిత్ పరమస్తి న చాపరం ॥ **18** ॥

ఆత్మసృష్టమిదం విశ్వమన్వావిశ్య స్వశక్తిభిః।
ఈయతే బహుధా బ్రహ్మన్ శ్రుతప్రత్యక్షగోచరం ॥ **19** ॥

యథా హి భూతేషు చరాచరేషు
మహ్యాదయో యోనిషు భాంతి నానా।
ఏవం భవాన్ కేవల ఆత్మయోని -
ష్వాత్మాఽఽత్మతంత్రో బహుధా విభాతి ॥ **20** ॥

సృజస్యథో లుంపసి పాసి విశ్వం
రజస్తమఃసత్త్వగుణైః స్వశక్తిభిః।
న బధ్యసే తద్గుణకర్మభిర్వా
జ్ఞానాత్మనస్తే క్వ చ బంధహేతుః ॥ **21** ॥

దేహాద్యుపాధేరనిరూపితత్వాద్
భవో న సాక్షాన్న భిదాఽఽత్మనః స్యాత్।

అతో న బంధస్తవ నైవ మోక్షః
స్యాతాం నికామస్త్వయి నోఽవివేకః ॥ **22** ॥

త్వయోదితోఽయం జగతో హితాయ
యదా యదా వేదపథః పురాణః ।
బాధ్యేత పాఖండపథైరసద్భి -
స్తదా భవాన్ సత్త్వగుణం బిభర్తి ॥ **23** ॥

స త్వం ప్రభోఽద్య వసుదేవగృహేఽవతీర్ణః
స్వాంశేన భారమపనేతుమిహాసి భూమేః ।
అక్షౌహిణీశతవధేన సురేతరాంశ -
రాజ్ఞామముష్య చ కులస్య యశో వితన్వన్ ॥ **24** ॥

అద్యేశ నో వసతయః ఖలు భూరిభాగా
యః సర్వదేవపితృభూతనృదేవమూర్తిః ।
యత్పాదశౌచసలిలం త్రిజగత్ పునాతి
స త్వం జగద్గురురధోక్షజ యాః ప్రవిష్టః ॥ **25** ॥

కః పండితస్త్వదపరం శరణం సమీయాద్
భక్తప్రియాదృతగిరః సుహృదః కృతజ్ఞాత్ ।
సర్వాన్ దదాతి సుహృదో భజతోఽభికామా -
నాత్మానమప్యుపచయాపచయౌ న యస్య ॥ **26** ॥

దిష్ట్యా జనార్దన భవానిహ నః ప్రతీతో
యోగేశ్వరైరపి దురాపగతిః సురేశైః ।
ఛింధ్యాశు నః సుతకలత్రధనాప్తగేహ -
దేహాదిమోహరశనాం భవదీయమాయాం ॥ **27** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఇత్యర్చితః సంస్తుతశ్చ భక్తేన భగవాన్ హరిః।
అక్రూరం సస్మితం ప్రాహ గీర్భిః సమ్మోహయన్నివ ॥ **28** ॥

శ్రీభగవానువాచ
త్వం నో గురుః పితృవ్యశ్చ శ్లాఘ్యో బంధుశ్చ నిత్యదా।
వయం తు రక్ష్యాః పోష్యాశ్చ అనుకంప్యాః ప్రజా హి వః ॥ **29** ॥

భవద్విధా మహాభాగా నిషేవ్యా అర్హసత్తమాః।
శ్రేయస్కామైర్నృభిర్నిత్యం దేవాః స్వార్థా న సాధవః ॥ **30** ॥

న హ్యమ్మయాని తీర్థాని న దేవా మృచ్ఛిలామయాః।
తే పునంత్యురుకాలేన దర్శనాదేవ సాధవః ॥ **31** ॥

స భవాన్ సుహృదాం వై నః శ్రేయాంశ్చైయశ్చికీర్షయా।
జిజ్ఞాసార్థం పాండవానాం గచ్ఛస్వ త్వం గజాహ్వయం ॥ **32** ॥

పితర్యుపరతే బాలాః సహ మాత్రా సుదుఃఖితాః।
ఆనీతాః స్వపురం రాజ్ఞా వసంత ఇతి శుశ్రుమ ॥ **33** ॥

తేషు రాజాంబికాపుత్రో భ్రాతృపుత్రేషు దీనధీః।
సమో న వర్తతే నూనం దుష్పుత్రవశగోఽంధదృక్ ॥ **34** ॥

గచ్ఛ జానీహి తద్వృత్తమధునా సాధ్వసాధు వా।
విజ్ఞాయ తద్ విధాస్యామో యథా శం సుహృదాం భవేత్ ॥ **35** ॥

ఇత్యక్రూరం సమాదిశ్య భగవాన్ హరిరీశ్వరః।
సంకర్షణోద్ధవాభ్యాం వై తతః స్వభవనం యయౌ ॥ **36** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం
సంహితాయాం దశమస్కంధే పూర్వార్ధే అష్టచత్వారింశోఽధ్యాయః ॥